

ISSN 1392 - 0391

LIETUVIŲ ATGIMIMO ISTORIJS STUDIJS

7

Atgimimas ir Katalikų Bažnyčia

Vilnius "Katalikų pasaulio" leidykla 1994

UDK 947. 45 (082)

Li-191

Redakcinė kolegija:

Egidijus Aleksandravičius

Antanas Kulakauskas

Česlovas Laurinavičius

Rimantas Miknys

Egidijus Motieka (vyriausiasis redaktorius)

Vladas Sirutavičius

Giedrius Subačius

Antanas Tyla

Sudarytojai:

Egidijus Motieka

Rimantas Miknys

Vladas Sirutavičius

Recenzavo

dr. *Gediminas Rudis*

Leidinį parengti talkino:

Vytautas Jogėla

Raimundas Lopata

© "Katalikų pasaulio" leidykla

© Lietuvos atgimimo istorijos studijos

TURINYS

PRATARMĖ	5
I. STRAIPSNIAI. STUDIJOS	7
<i>Aldona Prašmantaitė</i> VILNIAUS BIBLIJOS DRAUGIJA (1816–1826)	8
<i>Ieva Šenavičienė</i> GAMTOS MOKSLAI IR DVASININKIJOS UGDYMAS LIETUVOJE XIX a.	24
<i>Vytautas Jogėla</i> VILNIAUS ROMOS KATALIKŲ DVASINĖS AKADEMIJOS ĮKŪRIMAS	56
<i>Vidmantas Edvardas</i> RELIGINIS TAUTINIS SAJŪDIS ŽEMAITIJOJE XIX a. PABAIGOJE	96
<i>Darius Staliūnas</i> VILNIAUS VYSKUPO E. ROPO VEIKLOS PĖDSAKAIS (1903–1907)	142
<i>Regina Laukaitytė</i> LEGALIOS KATALIKIŠKOS SPAUDOS PRADŽIA LIETUVOJE	220
<i>Aroldas Gaidys</i> LIETUVIŲ KATALIKIŠKŲ DRAUGIJŲ BRUOŽAI (1905–1907)	254
<i>Juozas Skirius</i> BAŽNYTINĖS “LIETUVIŲ DIENOS” SVARBA LIETUVAI (1916–1918)	317
<i>Raimondas Lopata</i> ANTANAS VISKANTAS IR BANDYMAS ATKURTI LDK	331

II. SENA DISKUSIJA	341
J.STAKAUSKAS IR V.BIRŽIŠKA APIE MOTIEJŲ VALANČIŲ IR JO LIETUVIŠKUMĄ	342
III. PUBLIKACIJOS	409
<i>Kazys Misius</i> APIE LIETUVIŲ SPAUDOS DRAUDIMĄ IR KATALIKŲ DVASININKIJOS VAIDMENŲ JŲ ĮGYVENDINANT	411
<i>Regina Laukaitytė</i> NESKELBTAS J.TOTORAIČIO STRAIPSNIS APIE DIDIŲ VILNIAUS SEIMĄ	435
<i>Regina Laukaitytė, Algimantas Katilius</i> BATAKIŲ DEKANATO KUNIGŲ SUSIRINKIMO NUTARIMAI (1906 m. sausis)	444
<i>Algimantas Katilius</i> PASKUTINIOJO ŽEMAIČIŲ VYSKUPO P.KAREVIČIAUS ATSIMINIMŲ FRAGMENTAS	452
STRESZCZENIE	488
SUMMARY	496
ZUSAMMENFASSUNG	504
ASMENVARDŽIŲ RODYKLĖ	512
VIETOVARDŽIŲ RODYKLĖ	532
APIE AUTORIUŠ	542

VIETOVARDŽIŲ RODYKLĖ

Santrumpos

aps. – apskritis,
ark-ja – arkivyskupija,
bžn. – bažnyčia,
d-ja – diecezija,
dv.- dvaras,
gub. – gubernija,
gt. – gatvė,
k. – kaimas,
m-kla – mokykla,
prmst. – priemiestis,
p-ja – parapija,
sem-ja – seminarija,
univ. – universitetas,
vysk-ja – vyskupija,
vnl. – vienuolynas.

Abiejų Tautų Respublika žr. Lenkijos ir Lietuvos valstybė
Afrika 328
Airija 323, 327–329
Akmenė 100, 378
Aleksandrija (netoli Peterhofo) 74

Aleksotas (Kauno prmst.) 269
Alsėdžiai 17, 81, 102, 106, 385
Alupka 467
Alvitas 309
Amerika žr. Jungtinės Amerikos Valstijos (JAV)
Anglija 9, 21, 128, 163, 318, 327, 328, 330, 336, 337
Antantės valstybės 321, 336
Antiochija 461
Apsu bžn. 395
Apaštališkasis Sostas žr. Vatikanas
Ašmena 66, 193
Ašmenos aps. 154, 203
Augustavo vysk-ja 379
Aukštadvaris 397
Austrija 45, 51, 65, 128, 327, 337, 456
Austrija–Vengrija 318, 328
Aušros Vartų gt. (Vilniuje) 216
Aušros Vartų bžn. (Vilniuje) 440
Azija 328
Bachmatai 100
Baisogala 102, 470

- Balkanai 327
 Balkūnų gmina (Kalvarijos aps.) 312
 Baltarusija, Baltgudija 62, 63, 142, 143, 145, 153, 156–162, 168, 172, 174, 176, 177, 182, 184–188, 199, 201, 223, 287, 353, 437, 441, 445, 448, 451, 490, 506
 Baltgudija žr. Baltarusija
 Baltstogė 70, 197
 Baltstogės sritis 61
 Batakių dekanatas 171, 444–448, 451, 494, 503, 511
 Batakliai Deanary žr. Batakių dekanatas
 Batakliai 17, 102, 378, 447
 Bavarija 282
 Belgija 307, 319, 323, 329
 Belgradas 337
 Belmontas 395
 Belorussia žr. Baltarusija
 Berlynas 156, 332, 336
 Bernas, 320, 327, 333, 337
 Betygalos p–ja 264
 Biala Ruś, Białoruś žr. Baltarusija
 Biržai 100, 110, 284, 285
 Bistum von Vilnius 505, 507; žr. taip pat Vilniaus vysk–ja
 Bokšto gt. (Vilniuje) 88
 Bukareštas 337
 Butkiškių p–ja 10
- Čekiškės p–ja 111, 392
 Čenstakava 257, 369
 Čikaga 97, 333
 Dancigas 456, 457
 Danija 12, 327
 Darbėnai 393, 396
 Daugpilio apylinkės 146
 Didžioji Britanija žr. Anglija
 Didžioji gt. (Vilniuje) 216, 217
 Didžioji Lietuva žr. Lietuva
 Diecezija Wileńska 491; žr. taip pat Vilniaus diecezija
 Ejguli /Eiguliai/ 397
 Eladė [Elada] 370
 Estija 336
 Europa 64, 68, 148, 222, 261, 262, 275, 291, 317, 321, 324, 365; Rytų Europa 142, 325, 336, 340; Vakarų Europa 24, 26, 56, 109, 144, 172, 186, 187, 257, 258, 261, 262, 267, 272, 281, 286, 288, 296; Vidurio Europa 142, 167, 257, 336; Vidurio–Rytų Europa 163, 169
 Europa środkowa žr. Europa
 Europa środkowa–wschodnia žr. Europa
 Frybūras (Freiburg) 146, 147, 329, 332, 334–336, 435
 Galicija 457
 Gardinas 70, 173–175, 180
 Gardino gub. 61, 111, 142, 143, 263, 334, 349
 Gargždai 111
 Garliava 273, 304, 305
- Carskoje Selo 53
 Chelmas 337
 Chersono gub. 81
 Ciurichas 295
 Częstochowa žr. Čenstakava

- GDL 497, 498; žr. taip pat Lietuvos Didžioji Kunigaikštystė
Girdiškė 447, 451
Girkalnio bžn. 126
Gouvernement of Kaunas 502; žr. taip pat Kauno gub.
Gouvernement of Suvalkai 508; žr. taip pat Suvalkų gub.
Gouvernement of Vilnius 508; žr. taip pat Suvalkų gub.
Grynkiškis /Grinkiškiai/ 393
Grodno žr. Gardinas
Großfürstentum Litauen 505; žr. taip pat Lietuvos Didžioji Kunigaikštystė
Gruzdžių bžn.126
Gruzija 72
Gubernja Koweńska 492; žr. taip pat Kauno gub.
Gubernja Suwalska 492; žr. taip pat Suvalkų gub.
Gubernja Wileńska 492; žr. taip pat Vilniaus gub.
- Haga 338
- Infliantai 186
Insbrukas 146, 473
Ispanija 327
Italija 173, 257, 260, 262, 300, 313, 320, 321, 327, 329
Ivanovka (k. Samaros gub.) 455
- Jaroslavlis 66
JAV žr. Jungtinės Amerikos Valstijos
Jozeftalio kolonija 81
- Jungtinės Amerikos Valstijos, JAV 222, 246, 271, 292, 317–320, 322, 324, 325, 327–330, 333, 335
Kaišiadorių vysk–ja 459
Kališo vysk–ja 379
Kalugos gub. 127
Kalvarija 304, 440
Kalvarijos aps. 312, 313
Kamajų m–kla 112
Kameneco vysk–ja 70, 93
Kapitulos namai (Vilniuje) 89
Karaliaučius 348
Karlsbadenas 68
Karmelitai (Kauno prms.) 279
Karintija 281
Kaunas 100–102, 104, 105, 107, 109, 110–112, 116, 123–125, 128, 137, 139, 180–183, 185, 217, 220, 222, 224, 225, 227, 229–232, 234, 235, 237–240, 249, 251, 253–255, 263, 267, 268, 270, 274, 276, 277, 279–281, 284–292, 294–296, 298, 300–303, 313, 322, 326, 339, 372, 405, 426, 440–443, 446, 448, 454, 461, 465, 468–470, 474, 476, 478, 479, 486, 487, 498, 506
Kauno aps. 132
Kauno ark–ja 465
Kauno augustinjonų vnl. 397
Kauno diecezija 176
Kauno gub. 107, 111, 132, 133, 138, 139, 142, 143, 200, 263–265, 270, 271, 276, 278, 279, 282–284, 292–294, 296–298, 300, 302, 310, 311, 315, 334, 349, 350, 355, 356, 412, 414–416, 425–428, 467, 492, 500, 508

- Kauno karmelitų bžn. 127
 Kauno kunigų sem–ja 113, 115, 116,
 118–120, 455, 461, 463, 471, 473
 Kauno metropolijos kurija 351
 Kazanė 347, 398
 Kėdainiai 264
 Kelmės m–kla 102
 Kęstaičiai 127–129, 131
 Kęstaičių p–ja 97, 128
 Kęstaičių bžn., vnl. 127
 Kielcų vysk–ja 214, 379
 Kijevas 62 (univ.), 393
 Kijevo gub. 62
 Kinija 327
 Klaipėda 116, 366
 Konstantinopolis 337
 Kowno žr. Kaunas
 Krakės 378
 Krakopolio gmina (Kalvarijos aps.)
 312
 Kražiai 97, 127–131, 264
 Kražių bžn., vln. 127–131
 Kražių p–ja 130
 Kremenecas 80 (licėjus)
 Kretinga 467 (dv.)
 Kretingos vnl. 111, 127, 137
 Krymas 467
 Kryžiaus kelio stotis (Samaros gub.)
 455
 Krokva 158, 162, 271 (univ.), 456,
 457, 478, 484
 Królestwo polskie žr. Lenkijos Kara-
 lystė
 Kruopių m–kla 100
 Kuliai 378
 Kurkliai 393
 Kurliandija žr. Kuršas
 Kuršas, Kuršo gub. 119, 202, 216,
 224, 334
 Kuršėnai 100 (m–kla), 264, 470
 Kurtuvėnai 470
 Kužlių altarija 81
 Laižuvos bžn. 126
 Latvija 336, 452, 466
 LDK žr. Lietuvos Didžioji Kuni-
 gaikštystė
 Lenkija 21, 56, 58, 67, 78, 94, 119,
 144, 153, 160, 170, 184, 188, 202, 211,
 219, 223, 257, 258, 286, 300, 319–
 321, 323, 325, 330–332, 334, 336–340,
 386, 400, 455
 Lenkijos ir Lietuvos valstybė 26, 27,
 336, 337, 396
 Lenkijos Karalystė, Lenkų Karalystė
 61, 143, 159–161, 174, 182, 183, 198,
 214, 268, 274, 300, 304, 310, 311,
 365, 394
 Lešnas 390
 Lydavėnų p–ja 378, 385
 Lidokiai /Lyduokiai/ 369
 Lydos aps. 203
 Liepoja 146, 148, 206, 207, 452, 476
 Lietuva žr. visoje knygoje
 Lietuvos Brasta 335
 Lietuvos bžn. provincija 453
 Lietuvos Didžioji Kunigaikštystė
 (LDK) 3, 15, 56–58, 60, 61, 63, 64, 75,
 94, 95, 142, 143, 159, 165, 186, 207,
 331, 333–335, 337, 339, 489, 490, 492,
 493, 497, 498, 505
 Lietuvos Respublika 119, 331, 332,
 500; žr. taip pat Lietuva
 Lietuvos–Ukrainos federacija 335

- Liksna (prie Daugpilio) 146
 Lisabona 331
 Litauen žr. Lietuva
 Lithuania žr. Lietuva
 Lithuanian State žr. Lietuvos Respublika
 Lithuanie žr. Lietuva
 Litwa žr. Lietuva
 Liubavas 312
 Liublinas 334 (unija), 471 (univ.)
 Liublino vysk–ja 379
 Liuvenas 332
 Livonija 146
 Lomža 82 (piorų m–kla)
 Londonas 9, 219, 329
 Lozana 323, 326–329, 334, 335
 Luckas 78, 80
 Lucko vysk–ja žr. Lucko–Žitomiro vysk–ja
 Lucko–Žitomiro vysk–ja 70, 72, 93, 379, 461, 487
 Lukšiai 306
 Lvovas 152, 380

 Marijampolė 240, 272, 273, 304–307, 309, 311, 312, 453, 474, 485
 Marnos kautynės 339
 Maskva 62, 159, 217, 423, 433, 456, 483
 Matrega 459
 Mažoji Lietuva 28, 336; žr. taip pat Lietuva
 Mažoji Varnių seminarija 54
 Minskas 180, 181
 Minsko gub. 62, 142, 334, 349
 Minsko vysk–ja 37, 70, 72, 93, 379, 454, 458
 Mintauja /Jelgava/ 107, 206, 249

 Miunchenas 456
 Mogiliovas 56, 58, 67, 72
 Mogiliovo ark–ja 30, 68, 93, 157, 379, 453, 455, 457, 459, 463, 465, 467, 482–483, 487
 Mogiliovo gub. 142, 349
 Mogiliovo metropolija 461
 Mogiliovo vysk–ja 70, 72, 176, 242
 Mosėdis 206, 265, 452
 Moskva žr. Maskva

 Niederlitauen 505; žr. taip pat Žemaičiai
 Niščia (k. Vitebsko gub.) 146
 Novgorodo gub. 111, 242, 477

 Odesa 481
 Okeanija 328
 Olandija 327
 Osmanų imperija 142

 Padubysio aps. 81
 Pagiriai 264
 Palanga 464
 Panevėžio aps. 98, 124, 132, 301, 303, 415, 427
 Panevėžio m–kla 102, 104, 110, 1119
 139, 426, 427
 Panevėžio p–ja 127
 Panevėžio mokytojų sem–ja 294, 426, 433
 Panevėžys 272–274, 296, 427, 477
 Papilio m–kla 102
 Paryžius 162, 337, 339, 344
 Pastovio aps. 82
 Pasvalys 86
 Paurupės m–kla (Latvijoje) 452

- Pavyslys 264
 Peterhofas 74, 466
 Peterburgas žr. Sankt Peterburgas
 Petrapilis žr. Sankt Peterburgas
 Petrogradas žr. Sankt Peterburgas
 Pietraszuny /Petrašūnai/ 397
 Piotrkovo vysk-ja 379
 Pitsburgas (JAV) 325
 Plebaniszki 397
 Plocko vysk-ja 379, 477
 Plungė 116, 125, 126, 235, 237, 267, 465
 Podolės gub-ja 57, 60, 62, 72
 Podolės Kamenecas 45, 79
 Polockas 71
 Polocko jėzuitų akademija 32, 64, 79, 81, 83
 Polska žr. Lenkija
 Poznanė 460
 Prancūzija 19, 128, 162, 167, 258, 262, 318, 328, 332, 336, 337, 339
 Prūsija 222
 Pušaloto bžn. 405

 Raseiniai 18, 127 (bžn., vnl.)
 Raseinių aps. 124, 132
 Raseinių p-ja 385
 Reichenhalė 472
 Respublika žr. Lenkijos ir Lietuvos valstybė
 Rietavas 17, 112 (m-klā), 229, 457
 Rietavo dekanatas 374, 378, 392
 Ryga 146, 147, 456, 457, 462, 482
 Rymas žr. Roma
 Rytprūsiai 311
 Rytų Europa žr. Europa
 Rytų Indija 461
 Rytų Lietuva 436; žr. taip pat Lietuva

 Rodūnės dekanatas 174
 Roma 31, 64, 67, 73, 210, 219, 321–326, 332, 339, 455 (univ.), 460, 462, 463, 468, 472–475, 480, 482, 484–486, 491, 492, 501, 509
 Romos kurija 73, 102, 103, 110, 241, 454
 Rosja žr. Rusija
 Rossya žr. Rusija
 Rotušė (Vilniuje) 88
 Rožy 397
 Ruš 199, 216, 217; žr. taip pat Rusija
 Rusija, Rusijos imperija 8–10, 14, 15, 21, 31, 55–61, 63, 64, 66, 67, 69–71, 73, 75, 76, 80, 82, 84, 87, 90, 92, 94–96, 98, 102, 103, 108, 116, 121, 123, 125, 134, 142, 144, 145, 147, 148, 150, 155, 156, 158–160, 162, 164, 166, 167, 173, 174, 180, 181, 184–187, 189–192, 195–198, 200–202, 207, 210, 211, 214–219, 223, 252, 264, 268, 274, 275, 302, 318, 320–325, 327–330, 333, 336, 337, 346, 458, 366, 368, 410, 413, 414, 418–420, 422, 430–433, 436, 438, 451, 457, 459, 482, 488, 489, 496, 497
 Rusų Lietuva 335
 Rzeczpospolita žr. Lenkijos ir Lietuvos valstybė
 Rzym žr. Roma

 Samara 452, 455
 Samogitia 497; žr. taip pat Žemaitija
 Samogitian Diocese 501, 503; žr. taip pat Žemaičių diecezija
 Sankt Peterburgas, Peterburgas, Petrapilis, Petrogradas 9–12, 16, 17, 22, 32, 46, 47, 49, 50, 53, 56, 62–64, 66, 67, 72–75, 78, 83, 91, 95, 146, 147 (univ.),

- 157–159, 162, 167, 176, 187, 193, 202,
210, 214–219, 221, 222, 226–228, 230,
232, 236–239, 241, 244, 260, 271, 281,
295 (univ.), 320, 321, 324, 327, 336,
358, 380, 381, 413, 418, 420, 423, 426,
430, 433, 434, 441 (dvas. akad.), 443,
452, 453, 455, 456, 459 (kun. sem-ja),
466–468, 476, 478, 479, 482–484, 486
Saratovo (Tiraspolio) vysk-ja 147, 377
Savičiaus gt. (Vilniuje) 88
Sedos m-kla 100, 102
Sedos p-ja 10
Seinai 220, 224, 225, 227, 239–245,
255, 263, 269, 270, 305, 306, 356, 436,
442, 443, 460, 461, 485
Seinų diecezija 224, 242, 442, 485
Seinų kunigų sem-ja 226, 312, 455
Seinų vysk-ja 169, 205, 240, 244, 268,
269, 282, 310, 322, 326, 404, 440, 485
Sibiras 216
Siesikai 389
Simno gmina (Kalvarijos aps.) 312
Skandinavija 327
Skaudvilės m-kla 102, 139
Skuodas 17, 129, 378
Smalvos m-kla 136
Smilgių vls. 124
Sovietų Rusija žr. Tarybų Rusija
Subačiaus m-kla 133
Sūduva 435
Surviliškio m-kla 100
Suvalkai region žr. Suvalkija
Suvalkija, Suvalkų kraštas 272, 273,
300, 304–306, 311, 315, 435
Suvalkų gub. 200, 270–272, 274, 277,
292, 294, 303, 304, 307, 309–313, 315,
334, 465, 492, 500, 508
Svierlava 358
Svirlaukis 386
Šakiai 305
Šančiai (Kauno prms.) 279
Šaukėnų m-kla 100
Šeduva 111
Šėta 264
Šiauliai 18, 107, 112, 113, 291, 292,
414, 427
Šiaulių aps. 100, 132
Šiaulių gimnazija 104, 109, 426
Šiaulių p-ja 127
Šiaurės Vakarų kraštas 110, 142, 143,
147, 155, 156, 158, 161, 176, 214, 215,
243, 351, 353, 403; žr. taip pat Lietuva
Šilalės m-kla 102
Šilalės p-ja 136
Šiluva 17
Škotija 327
Šveicarija 226, 318–320, 323–330, 332,
333, 335, 337, 338, 435
Švenčionių aps. 154
Šventasis Sostas žr. Vatikanas
Šv. Jono bžn. (Vilniuje) 88, 91
Šv. Jurgio bžn. (Vilniuje) 88
Šv. Kotrynos bžn. (Peterburge) 452,
453, 458, 460, 483
Šv. Marijos Ramintojos bžn. (Vil-
niuje) 88
Šv. Mikalojaus bžn. (Vilniuje) 440,
442, 487
Šv. Stanislovo bžn. (Romoje) 472, 473
Šventoji Žemė 389
Taboro kalnas 393
Tarybų Lietuva 271

- Tarybų Rusija 219, 328
 Taujėnai 102, 133 (m–kla)
 Tauragė 292
 Tėbai 461
 Telšiai 18, 264, 380
 Telšių aps. 79 (m–kla), 122, 132
 Telšių p–ja 127
 Telšių vysk–ja žr. Žemaičių vysk–ja
 Tilžė 226, 366, 412, 425
 Tytuvėnų bžn. 127
 Trakų aps. 203
 Tridento susirinkimas 14, 20, 102
 Troškūnų aps. m–kla 86
 Turkestanas 455
 Turkija 328, 366
 Tverės gub. 112
- Udrijos gmina (Kalvarijos aps.) 312
 Ukmergė 18, 296
 Ukmergės aps. 121, 132
 Ukraina 57, 60, 200, 335, 336, 481
 Upinos /Upynos/ bžn. 448
 Ustiužna (Novgorodo gub.) 477
 Utena 296, 378
 Užnemunė 255, 274, 308, 310–312
 Užpaliai 299
 Užpalių p–ja 299
- Vadžgirio p–ja 278
 Vakarų valstybės 366
 Vakarų Baltarusija 142; žr. taip pat
 Baltarusija
 Vakarų Europa žr. Europa
 Vakarų kraštas 99
 Varniai 17, 18, 346, 351, 360, 379,
 380, 381
 Varnių kunigų sem–ja 54, 461
- Varšuva 182, 184, 219, 272, 274, 339,
 344, 364, 393, 433 (univ.), 439, 477
 Varšuvos kunigų sem–ja 461
 Varšuvos vysk–ja 379, 455
 Vatikanas 73, 102, 110, 144, 147, 148,
 150, 156, 157, 172, 181, 185, 197, 204,
 210, 211, 213–216, 218, 248, 317–325,
 330, 339, 455, 456, 458, 459, 461,
 468, 472–474, 479, 480, 484–486,
 492, 508, 509
 Watykan žr. Vatikanas
 Veiviržėnai 138, 139
 Veiviržėnų m–kla 98, 101, 102, 116, 136
 Veliuona 17
 Vestfalija 146
 Vidurio Europa žr. Europa
 Vidžiai 111, 122
 Vidžių bžn. 394
 Wielkie Księstwo Litewskie žr. Lie-
 tuvos Didžioji Kunigaikštystė
 Vienos kongresas 56
 Vienos univ. 295
 Viešvėnai 126
 Wilhelmstrasse (Berlyne) 333
 Vikaviškio vysk–ja 461
 Vilkijos bžn. 405
 Vilniaus kraštas 205, 332, 340, 345
 Vilniaus aps. 81, 143, 154
 Vilniaus diecezija 176, 491, 494, 499,
 503
 Vilniaus gub. 18, 57, 61, 84, 111,
 132, 142, 143, 192, 193, 198, 199, 263,
 270, 276, 294, 313, 315, 334, 349, 492,
 500, 502, 508
 Vilniaus kapitula 30, 215, 217
 Vilniaus kunigų sem–ja 29, 73, 74,
 78, 80, 83, 455, 461, 487

- Vilniaus kurija 206, 340
 Vilniaus vysk-ja 10-12, 18, 25, 29, 52, 61, 64, 66, 68, 70-75, 84, 93, 109, 117, 143-146, 148, 151, 154, 160, 168, 169, 174, 185, 194, 206, 208, 212, 213, 217, 218, 239, 269, 270, 282, 313, 322, 505, 507, 511
 Vilnija žr. Vilniaus kraštas
 Vilnius 3-5, 8-13, 15, 16, 18-23, 29, 31, 36, 45, 47, 50, 53, 56, 59-62, 64-67, 70, 72-74, 77, 78, 80-83, 86, 89-91, 93, 94, 99, 103-105, 108, 109, 121-123, 125, 129, 136, 137, 141, 143, 155, 157-160, 162, 164-171, 174, 175, 178, 180, 181, 183-185, 190, 193, 194, 197, 200-207, 209-207, 209-213, 216, 218-220, 223-225, 230, 232, 238-240, 242-244, 246-250, 258, 270, 280, 289, 291, 300, 313, 314, 315, 331, 332, 334, 338, 339, 348, 350-352, 356, 358, 372, 380, 413, 426, 431, 434-438, 440-445, 467, 469, 471 (univ.), 475, 494, 501
 Vilnius bishopric 497; žr. taip pat
 Vilniaus vysk-ja
 Vilniußer Bistums 511; žr. taip pat
 Vilniaus vysk-ja
 Vitebskas 181
 Vitebsko gub-ja 142, 146, 157, 175, 334, 349
 Vloclaveko vysk-ja 379
 Vokietija 74, 162, 190, 191, 258, 262, 281, 295, 318, 327-330, 333, 336-338, 483
 Volynės gub-ja 62
 Volkovyskas 204
 Zarasai 112, 136
 Zarasų aps. 121, 132
 Zarasų pavietas 136
 Žagarė 100 (m-kla), 102 (m-kla), 264
 Žaliakalnis (Kauno prmst.) 279
 Žemaičiai, Žemaitija 3-5, 8, 11, 12, 16, 23, 55, 81, 93, 96-99, 101, 103, 105-107, 109, 111-121, 123, 125-127, 129-133, 135, 137, 139, 170, 171, 205, 231, 262, 263; 281, 344, 345, 347, 348, 351, 353, 359, 360, 363-374, 424, 428-430, 451, 453, 458-461, 479, 489, 497, 503, 505
 Žemaičių aps. 350
 Žemaičių diecezija 248, 490, 493, 495, 501, 503
 Žemaičių Kalvarija 125 (vnl.), 101, 125, 127, 137
 Žemaičių kunigų sem-ja 115, 119, 301, 343, 346, 455
 Žemaičių (Telšių) vysk-ja 10, 11, 17, 37, 54, 68, 70, 72, 84, 101, 109, 111, 113, 126, 127, 134, 136, 140, 141, 151, 180, 223, 282, 348, 353, 366, 367, 374, 376, 377, 379, 384, 391-393, 398, 404, 406, 416, 418, 436, 440-442, 452, 454, 455, 457, 463, 465, 469, 471
 Žemaitische Bistum žr. Žemaičių vysk-ja
 Žemaitkiemio p-ja 127
 Ženeva 337, 338
 Žiobiškis 361, 362
 Žiobiszkia žr. Žiobiškis
 Žitomiro vysk-ja žr. Lucko-Žitomiro vysk-ja

Вильна žr. Vilnius

Жмудь žr. Žemaičiai, Žemaitija

Западная Россия 101

Италия žr. Italija

Ковенская губ. žr. Kauno gub.

Литва žr. Lietuva

Москва žr. Maskva

Петербург žr. Sankt Peterburgas

Петроград žr. Sankt-Peterburgas

Понежежский уезд žr. Panevėžio aps.

Россия, Русская империя žr. Rusija,
Rusijos imperija

Санкт-Петербург žr. Sankt Peter-
burgas

Северо-Западный край žr. Šiaurės
Vakarų kraštas

Тильзит žr. Tilžė

Шавли žr. Šiauliai